

ТЕШЊАРСКИ ПАСОЖИША

ГОДИНА X

25. АВГУСТ 1996.

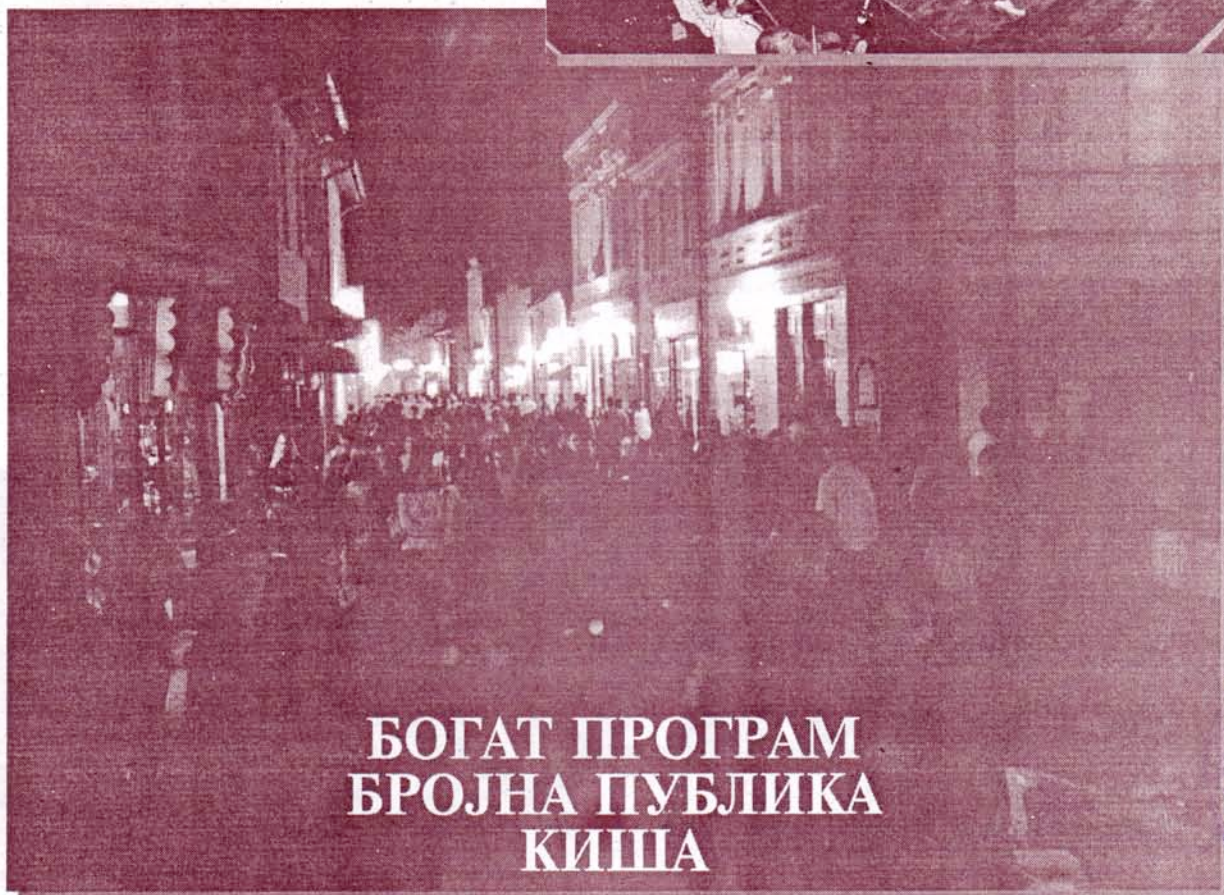
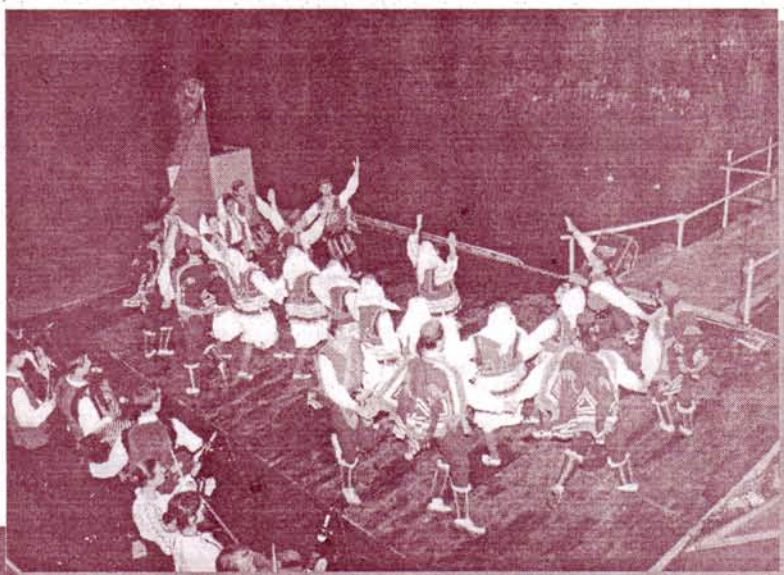
БРОЈ 18

ДЕСЕТЕ ТЕШЊАРСКЕ ВЕЧЕРИ

*Свакогу чине Дунав и Сава,
Окупили ваљовитиу Дрину,
Старог свитиа Свадарско језеро,
А девера киниу из облака.*

*Поругује киша из облака:
Не могу ва.и у свитиове доћи,
Јер се сире.и.и Ваљеву на вацар.*

Аудио П. Менаковић

БОГАТ ПРОГРАМ
БРОЈНА ПУБЛИКА
КИША

ТЕШЊАРСКЕ ВЕЧЕРИ СУ ОТВОРЕНЕ

Милорад Илић, председник СО Ваљево

Драћи Ваљевци, поштовани Тешњариш, драћи ђосиш!

Окупили смо се вечерас овде, у овом лепој амбијенци Колубаре и Тешњара, да оћворимо јубиларне 10. Тешњарске вечери. Не ћако давно, 11. септембра 1987. године, оћворене су прве Тешњарске вечери. Услови за његово одржавање су, ћакође, из године у годину побољшавани, да би смо 1994, осме фестивалске године, оћворили ову лећну позорницу.

Било је проћеклих година разних дилема. Да ли су ћо ваљевске или тешњарске вечери? Оне су ћо свом значају, сигурно, превазишле Тешњар, али је у њиховом центру увек остао дух и душа Тешњара. Проћеклих година било је и озбиљних приговора да у условима санкција и међународне блокаде ћреба прекинући, не одржаваћи овакве вечери. Али, Ваљевци су остали доследни. Традиција тешњарских вечери је настављена и ћако смо сћићли и до јубиларне годинићине.

Једна лећа традиција одржала се свих ових година: један од срћских градова је увек гоћи Тешњарских вечери. Ове године ћо је град Пришћина, град боћине срћске историје и традиције, као ићо је и Ваљево. Користћим ову ћрилику да ћособно поздравим кулћурну и привредну делегацију Пришћине на челу са градоначелником Новићом Сојевићем. Са жељом да 10. тешњарске вечери буду кулћурно најбоћићије и најрадосниће, највеселиће - ћроћлашавам их оћворенић!

ДУБОКЕ ВЕЗЕ ДВА ГРАДА

Новица Сојевић, градоначелник Пришћине

Пре свега, желим да се захвалим на госто-примству које нам указујете и да зажелим успех великој манифестацији- Тешњарским вечерима.

Указаном чашћу да се представимо својим програмом културе, што је само део богатог стваралачтва Пришћине, Косова и Метохије, потврђује се, укључујући и сусрет привредника, да су везе ова два града много дубље него што то географске одреднице казују.

Пришћина и Ваљево су данас духовно стецићте захваљујући обостраној спремности да везе учврћујемо и продубљујемо.

Програм који прирећују Пришћевци и Ваљевци ових дана је производ једнонародне културе и духовности чији су корени на светим косовским просторима, на подручју старе Србије. У име те блискости, у име тешње сарадње која на тешњарским сусретима добија своју праву потврду, ја вас, драги Ваљевци, још једном много поздрављам са жељом да и ви ускоро будете гости у Пришћини.

Гости и домаћини прате програм Пришћине - града у гостима

Културне манифестације, између осталог, нуде и могућност да се људи истих интересовања боље упознају, каже овдашњи градоначелник Милорад Илић, поводом сусрета представника привреде гостујућег града Приштине и директор наших колектива, у оквиру "Тешњарских вечери".

Наша два града, додаје председник Илић, нису довољно упозната, пре свега, са међусобним привредним потенцијалима. Ово је прилика да сарадњу, која је и до сада постојала, проширимо и уздигнемо. Кључили смо да добра гана локалне самоуправе Приштине, бољу привредну сарадњу.

Уз жељу да у традиционално друдрувио градоначелник Приштине Новица Сојевић, а Душан Симић, председник приштинске Владе, представљајући косовску привреду, рекао је да су за време санкција предузећа радила са више од 50 одсто капацитета. Недостатак обртних средстава сада је основни разлог што се не ради и више. Фабрика тапета производи 200 хиљада тона папира. У време санкција приштински "Енерго-инвест", на пример, увео је 43 нова производна програма...

-Привреде наша два града су компатибилне, што је услов за добру будућу сарадњу која би могла бити и већа, примећује Момо Мимић, представник косовске "Електропривреде", један од учесника сусрета привредних делегација Ваљево и Приштине. Много је важно да се људи виде, упознају. Једну државу имамо, морамо нешто за њу и да учинимо, категоричан је господин Мимић.

Привредну делегацију из Приштине предводио је начелник Косовског округа, Ваљевац Алекса Јокић. Поред привредника, састанку су присуствовали и представници културе, образовања и јавног информисања.

Зорица Весић Мићковић

НАЈЛЕПШЕ ДЕВОЈКЕ И ПИВО

Утисци приштинских фолклориста

У суботње вече, на крилима песме и игре у Ваљево је стигао делић Космета. На летњој позорници крај Колубаре наступили су чланови фолклорног ансамбла "Венац" из Приштине.

Претње мргодних облака и кишних капи, које су те вечери купале кеј нису покварили расположење извођача, нити љубитеља изворног звука у нашем граду.

Директор гостујућег ансамбла, Славица Станојевић, није крила задовољство првим наступом на тешњарском фестивалу:

-Остварила се наша дугогодишња жеља да наступимо на овим дивним сусретима. Мислим да сваки град треба да има манифестацију налик на Тешњарске вечери, по којима се Ваљево препознаје. Иако професионалци, чланови нашег ансамбла помало су стрепели од овог сусрета, знајући да ваљевска публика има оштро око и ухо.

Чак ни позитивној уметничкој треми места, међутим, није било. Пробраним програмом, музикалношћу и

складом покрета, фолклористи ансамбла "Венац" заслужили су аплаузе пробирљивих Ваљеваца. Безмало двочасовни концерт чинило је сазвучје тонова родног Космета, али и Црне Горе, Војводине, Врања и Шумадије. Утиске о наступу на фестивалу и о граду - домаћину, осим песмом игром, гости су изразили и речима:

-Град ме одушевио лепошћом природе, чистотом његова и љубазношћу житеља. У Ваљево су најлепше девојке и пиво, поверио нам је Мирољуб Аземлић.

Његово мишљење делила је и колегиница из ансамбла, Весна Максимовић:

Најважније је да, дружећи се, негујемо традицију и богајство нашег фолклорног наслеђа. Мислим да је фестивал диван и надам се поновном сусрећу идућег лета.

Растали смо се од Приштинаца са надом да ће се венац пријатељства, исплетен на 10-тим Тешњарским вечерима, '97. из Приштине поново вратити у исто време и у исто место- Ваљево...

Љиљана Јовичић

АМБИЈЕНТ И АТМОСФЕРА НА ЧАСТ УМЕТНИКУ

Маестро на фрули, Бора Дугић, о утисцима са свог концерта

-Искрено да вам кажем, ово је један изузетан амбијент, изузетна је, пре свега, идеја да се с једне стране реке стави позорница а са друге стране публика. Све је било лепо. Чак је публика била упорна да поднесе овако ниску температуру за

ово доба године. Велика већина људи је остала и пропратила ме громким аплаузима. Част је за једног уметника кад се концерт заврши тако што публика устане да га поздрави, да стојећи на ногама аплаудира. Ја сам због тога срећан човек, а за мене остаје преиспитивање да ли сам ја са своје стране понудио најбоље што сам могао.

Како је рекао Миша Блам, захваљујући деконтаминацији нашег фолклора, фрула, тај већ заборављени народни инструмент са маестром Дугићем стигао је чак до Вавилона. Чини се да је проблем у томе шта се публици нуди, јер и они који, може бити, воле новокомпоновану музику, вечерас су итекако уживали у ономе што сте им ви одсвирали?

-Читав однос према народу, према онима који воле музику, мора бити увек помало педагошки. Јер, узалуд бих ја вама вечерас причао колико је турбо фолк негативан. То би личило на критизерство. Ја ћу публици уместо тога понудити оно што најбоље могу, део себе, део свог двадесетпетогодишњег рада, да им кажем: "Ево људи, може то и овако!" Наравно да је вечерас било овде и оних који воле и цене овакву музику, али сигуран сам, било је и оних који су све време стајали горе на мосту, трпели хладноћу да би, можда, први пут уживали у другачијој народној, поготово класичној музици, на којој нису свикли.

Љ.К.

Рекли су...

Томислав Трифић, сликар из Приштина: Ово су радови од пре 15-так година када се код мене интензивно провлачила тема акта. Ово је тематска изложба: акт, природа, жена, простор. Повремено се и сада враћам тој теми.

Предајем на Ликовној академији на одсеку графике. Ликовна клима на Косову је последњих година жива и квалитетна, поготово од отварања Галерије уметности где излажу врхунски уметници, али има довољно прилика за афирмацију, косовских стваралаца па и студената уметности.

Задовољан сам овим лепим, старинским амбијентом галерије у вашој старој

чаршији, само бих желео да је она мало савременије опремљена, будући да се слике, рецимо, каче канапом.

Љубиша Танасковић, директор Галерије уметности у Приштини: У име Галерије уметности у Приштини дозволиће ми да изразим наду да ће културни догађај као што је ова изложба допринети нашем бољем међусобном разумевању и дружењу. Нека вечерашња светковина изроди благородне мисли и осећај да је право време за стварање и да оно остаје најбољи и најфинији пријатељ уметника. Верујем у наставак сарадње наша два града и њених стваралаца.

“СПОМЕНИЦА О СТОЛЕТНИЦИ ЉУБОМИРА П. НЕНАДОВИЋА”

- Треба се стално враћати dobrim писцима из прошлости. Ова књига, књига је једног великог поштовања и велике љубави. Њу су сачинили неутрудни Ваш суграђанин, историчар наш културни, писац и многима, па и мени, друг и срдчан пријатељ, Велибор Берко Савић, у друштву са Љубисавом Андрићем. Видите колика је та књига која је рађена са много брижног труда и много знања. Она представља скуп, али и одабир свега онога што је о животу и о књижевним делима Љубомира П. Ненадовића остало забележено у писмима, у архивским документима, у мемоарским списима, у књижевно-историјским и критичним написима; текстова које су писали многи писци који су остали мало познати у нашој литератури и, с друге стране, текстова које су о Љубомиру Ненадовићу писала прва имена наше књижевности, науке о књижевности, наше културе и историје...

Та књига је драгоцен покушај да се овом старом, добром и драгом писцу наше прошлости на најбољи начин наше доба унеколико одужи. И покушај је то да се Љубомиру Ненадовићу подигне достојан споменик. Још је претежнија њена намера да му се врате данашњи читаоци у броју далеко већем него што их он сада има...

Академик проф. др.
Мирослав Пантић

-У наше дане задужбине се појављују и у виду књига-споменица посвећених неком великану у којима су описана његова дела и приказан његов допринос и значај у области у којој је деловао и уопште у народној историји. Управо такву једну племениту задужбину учинили су Ваљевци у виду споменице своме знаменитом суграђанину Љубомиру Проте Ненадовића, приликом стогодишњице његовог пресељења у историју и легенду 1995. године. Неоцењиву заслугу за појављивање ове Споменице имају неуморни Велибор Берко Савић и Љубисав Андрић, који су с пијететом и знаљчки приредили ову волуминозну

књигу од преко 600 страница. Међутим, признање за њено објављивање заслужују и многа ваљевска предузећа и установе која су као задужбинари, дакле дародавци, материјално потпомогли објављивање ове књиге. Још једна околност карактерише ову Споменицу као својеврсну задужбину. Наиме, њени креатори одужују дуг Чика Љубиних савременика оновремене књижевно-уметничке заједнице која је била намерна још далеке 1893. године, приликом прославе 50. годишњице Чика Љубиног рада, да приреди ту Споменицу, али она није изашла тада. Ево, појавила се у наше дане.”

Проф. др. Васо Милинчевић

Од срца се захваљујем на лепим речима. Колоко је наша заслуга, моја и Љубина, на књизи, утолико је сигурно већа свих оних који су писали о Љуби

Ненадовић а ми, ето, са неким наумом потрудили се да све то скупимо, приредимо и да зауставимо заборав. Како академик Пантић написа у једном свом приказу: “Ова књига је брана од свакодневног људског заборавља.” Она је управо то: да Чика Љубу не заборавимо. Ваљевци то сигурно неће, јер и свет зна за Чика Љубу.”

Велибор Берко Савић

Сећање

У ОЧЕКИВАЊУ УЛОГЕ БАКЕ

Саша Селенић - телевизијска попадија Сиде, о ваљевској баштици у замену за читав један живот у Мостару и вечитој нади вечери

По други пут се уз репризу ТВ серије "Поп Ђира и поп Спира" присећамо да нам је већ четврту годину суграђанка глумица саша Селенић - попадија Сиде. и њој је мило што је се барем у таквим приликама сете: "Дође један комшија, набрао крушке да ме почасте и пита да ли је данас могуће васпитавати кћер као Сиде своју Јулу. А ја не знам, све ми се чини да то данас не пролази. Иако сам годинама живела и била глумица у Мостару, родом сам из Сремског Јарка, па ми је близак пречански дух и говор. Снимали смо серију у Опову а ентеријере у Сремским Карловцима, у прекрасним старинским кућама са уникатним стилским намештајем, порцеланом, сликама... У подрумима карловачким вино и ракија стари сто година, па после гутљаја дуго остаје племенити буке. А бака код које смо снимали изгледала ми је као звонар Богородичне цркве са великим кључевима око паса. Ми, овако окружени обичним, унифицираним стварима и кућама, питали смо се: Боже, да ли је то могуће".

За Сашом Селенић остао је читав један живот у Мостару из којег је избегла у Ваљево, али, каже да све мање мисли на тај некад лепи град. Остале су успомене на чудесан репертоар који је имала у својих 35 глумачких година у позоришту - од Покондирене тикве, Петруњеле, Хасанагинице, два пута Министарке, до госпође Чивли: "Имам за собом 170 уложа и баш сам размишљала како исћо толико динара износи пола моје пензије. Дакле, за сваку уложу пола динара. Трагично! Али, поно ми је помогло наше удружење са Светицаном Бојковић која ми је слала нешто пара кад је било најтеже. То ме је охрабрило и подржало. Лакше ми је кад знам да на мене неко негде мисли, да нисам изгубљена...!"

На за њу, вероватно, неповратно изгубљени Мостар непрестано је сећају ликови које среће на ваљевским улицама, Тешњар и бели мост. Али, каже, тамо је каменитије а Неретва непоновљиво смарагдно зелена. Сада се посветила породици, унуку који би желео да буде глумац, да игра Раку: "Имамо лепу кућицу поврх Ненадовића куле, са баштом. и тако пролазе дани у нади да ће се још нешто лепо догодити. Увек сам желела да имам кућицу са баштицом и сад, кад сам изгубила читав свој ранији свет, то ми се остварило. Сад смо задовољни са овим што имамо. Док смо били у Мостару, увек нам је нешто недостајало. А сад - све имамо!"

Саша Селенић сведочи да глумац никад никад не престаје да буде глумац. Каткад ноћима не спава преслишавајући се неких улога. Неке представе, попут "Госпође министарке" и "Покондирене тикве" зна целе напамет. Волела би да неке младе глумце у Ваљево подучава из свог богатог искуства, а нада се и још понекој улози: "Сад, док иде ова серија, све мислим: Можда ће се неко сетити да ме позове да играм неку бабу, бакицу. Па што, увек треба по нека бака, има врло лепих улога за баке. и све тако, нешто се надам да ће још неко да ме се сети..."

Љ.К.

Рекли су...

Мишар Туцовић, сатиричар:

"Афоризми су јаоке које опомињу. За оне који размишљају то су горке пилуле које треба пити. Оне објашњавају ову нашу искривљену стварност, ону у којој некако опстајемо, ону у којој збуњени могу да постану луди, а луди збуњени, ону о којој се све зна и ништа не зна"

Марко Ђорђевић, цез трубач:

"Драго ми је да сам овде после две године. Неколико пута сам заредом учествовао на ваљевском Цез фесту. Студирам Цез академију у Грацу и прошле године сам овде наступио са једним нашим студентским интернационалним саставом. Најближа ми је традиција коју су код нас утемељили трубачи Душко Гојковић и Стјепко Гут. Значи, би-бап, хард-бап и сличан цез тон".

Из "Малог Париза"

Стојто издање "Тешњарске хронике"

Од 1. јуна 1994. године сваке среде, пар минута пре поднева, у градској емисији Радио Ваљева, слушаоци пуне две године прате "Тешњарску хронику" Боре Вујића. Стото издање, наставак подуже приче о људима и судбинама везаним за кафану "Илија Бирчанин" у Бирчаниновој улици број 28, емитовано је 29. маја ове године, па је тим поводом припремљено специјално издање "СЛИКА ГРАДА", из "Малог Париза", уз живу музику, наравно баирску и госте емисије: Ваљевце Мирослава Јеремића, Бранка Лукића... Два баирска оркестра, "Тешњарски звуци" (Мија Шести Петровић, Бора Грачанин, Миодраг Ковачевић, Бата Коле, Горан Петровић) и "Тројка са Баира", (Бранислав Обрадовић Мингеј, Драгољуб и Драган Петровић и Душан Данић), изводили су углавном аутентичне ромске песме: "Берда Миле бареш шкода", "Башло Миле теле", "Пира вело Миле", "Белем, Ђелем" и песму "О, Вероника" за коју кажу да ју је певао Лисац, тешњарски музичар.

Слављеник, приповедач Бора Вујић, подсетио се рада на "Тешњарској хроници" чији је 112 наставак емитован прошле среде; говорио је о занимљивим згодама које му се дешавају због историјата породица и предака; о збирци фотографија баирских Рома и изложби коју би желео да приреди само о њима и о Баиру. Домаћини ове радијске емисије "Из излога" били су Весиви, потомци Милана Џамбаса, власници "Малог Париза", који су за учеснике припремили специјалитет куће, шпикувану главу.

На фотографији су, поред Боре Вујића, слављеника, техничка екипа Радио Ваљева, гости, чланови два баирска оркестра, ТВ и новинарска екипа са уредником емисије Љиљаном Љиљак и директором Радио Ваљева, Живорадом Јанковићем.

ПОЗОРИШТЕ КАО ПРИПОВЕДАОНИЦА

Миша Јанкетић о представи "Милош Велики-Књаз српски" Милована Витезовића

Иако Централ клуб није најприкладнији позоришни амбијент, бина је тамо где је глумац, тако да се некако те ствари брзо помире. И, ако је публика овако добра и пажљива као што је била вечерас, и ако смо размењивали енергију као што јесмо, и кад се већ писмо напуштали ни једног тренутка - онда је амбијент сасвим неважан.

Ја сам, иначе, велики противник монодраме, јер мислим да то није позориште. Међутим, мислим да је прича, оваква значајна прича која има неко своје порекло и наук а третира изузетну личност за један народ, основа за позориште једног глумца као нека врста приповедаонице. Па цела наша народна поезија, народна прича док је Вук није записао, била је усмено казивана или певана уз гусле. Ово је, дакле, нешто што је у суштини, у бити нашег народа и његове комуникације. На свему томе се одржало наше поимање у историји и наша вера. Зато ћу се и убудуће, кад год се укаже слична прича, посветити оваквом позоришту једног глумца.

ЖИВОТ ЈЕ МАСКЕНБАЛ

Шесто по реду тешњарско вече припало је најмлађима. Почело је традиционалним дефилеом градским улицама, да би се затим весела свита окупила на летњој позорници крај Колубаре. Кејом су одзвањали звуци изворне песме и игре, у извођењу најмлађих фолклориста КУД "Венок" из Кисача и њихових вршњака из ваљевског "Абрашевића". Наступили су затим чланови плесних група "Нарцис" и "Лејди данс", мали глумци трупе "Оса" и најмлађи манекени креатора Бранке Шишиначки, у моделима ваљевских бутика.

И ове године маскенбал је имао најбројнију публику

Рекли су...

ДРАГАН ПОПОВИЋ: "Утисци су ми различити. Било је неколико по мени добрих програма, пре свега позоришних представа. Међутим, мислим да је зрело време да се концепција Тешњарских вечери радикално мења и по садржајима и по дужини трајања. По мени, требало би их концентрисати на неколико профила културних програма, у првом реду позоришне, књижевне и озбиљне музике које готово и нема...Требало би добро размислити и о трајању фестивала. Сада је сабијен на десетак дана, са згуснутим програмом који је тешко пратити, за разлику од, рецимо, "Будва фест" који траје 50 дана. Остатак лета нам је, као што знамо, културно пуст."

Дечје вече обележио је неизоставни маскенбал. Маске су биле, да не могу маскенбалскије бити, па је од 70-так, чак 5 понело титулу Нај. Најоригиналнији био је чика-Јова Змај, у лику 9-годишњег Николе Васића, али су запажени били и мирољубиви апачки поглавица Џеронимо, Душан Перић, индијска принцеза Невена Крунић и њен брат Лазар као ојачар Лаза. Награду за прво учешће заслужио је и најмлађи маскенбалац.

Малишани су се сладили слаткишима "Марципан-персипана" из Осечине, а сласт победе још више је засладила циновска торта-дар ПП "Тодоровић". Кад је бал нек је маскенбал!

Љ.Ј.

ВОЈКА ЂОРЂЕВИЋ, вокални солиста Ансамбла "Музика анишка": "Амбијент летње позорнице је био изванредан. Врло смо се пријатно осећали. Страшно годи уметнику кад има пуно људи око себе, кад је и мост пун. То пуно значи и за постизање највећег могућег извођачког квалитета. Имате у Ваљеву два изванредна млада хора. Град, нажалост, нисмо стигли боље да видимо..."

ЗАБОРАВЉЕНО ФИЛИГРАНСКО И ЗЛАНОВЕЗНО МАЈСТОРСТВО

Са Мином Дармановић, аутором изложбе Народног музеја Приштине

-Било је изузетно тешко одабрати оно што је најрепрезентативније да представимо ваљевској публици. Од накита овде је збирка од око 300 предмета, махом филигрански сребрни рад: ту су павте, појасеви, наруквице, чустеци... женски украсни накит. Што се тиче златовеза представили смо, с обзиром на врло скучен простор, само мали део неупоредиво богатије збирке којом располажемо. Златовез на свили, памуку, украсни пешкири, прекривачи, мараме, рукав женске свадбене кошуље - чувени косовски вез на ђурђеваљкама кошуљама и делић са задњег дела кошуље. То је све рађено срмом, памучним концем, вештином женске руке и мишљу да све то преточи на материјал, неке моделе и узор, али на свој оригиналан, најоригиналнији начин. Све то представља право ремекдело. Ово су све украсни предмети.

Да ли још постоје рађи?

-Не! Неде 60-тих година од чувених јањевачких ткаља и везиља било је још само неколико старица које су радиле златовез. После њихове смрти више нико није умео да ту вештину преузме, нити да научи технику, јер је врло битна и техника. Раније су се училе

девојчице и девојке на прелима, спремале су своју свадбену шкрињу, па се то преносило с колена на колено. Али, свака генерација је додавала нешто своје. Баковица је била такође позната везиљска средина, међутим, сада и ту одумире. Веза и данас има, али - није то то! Сад се користе и неке нове шеме, материјал више није природан, нема више оног племенитог конца, срме, злата... Филиграна још има у Призрену, али, пошто тамо већ постоји и фабрика, ни то више није мајсторство ручне обраде.

Има ли идеја на Косову да се неким школама и семинарима обнове ове њлеменије рукојворне вештине?

-Верујте ја не знам. Као етнолог знам да то тешко да би неко још умео да пренесе а заинтересованих би сигурно било.

Могу ли још постојати да се нађу овакви драгоцени предмети.

Недавно смо имали откуп и нашли смо, додуше ретко, неке сватовске пешкире старе око 120, година или један свилени појас који је овде изложен. Људи су заборавили колико је то што имају вредно.

Љ. Кеиојевић

ВАЉЕВО ЈЕДНА ОД НАЈЛЕПШИХ СРПСКИХ ВАРОШИ

Са Даринком Јеврић, песникињом из Приштине

Је ли се Ваљево променило за ове две године, како Вам се данас чине људи и ђрад?

Унеколико јесте. Неке људе не виђам на културној сцени, на политичкој су то уобичајене мијене које се писаца дотичу и не дотичу. Међу културним посленицима видим упорне људе, драге људе који овом граду дарују душу, који напосто доприносе да Ваљево доживљавамо као једну од најлепших српских вароши, која зна шта хоће и у култури и у неким потезима који нису од данас до сутра, верујем на срећу људи који овде живе. Да будем мало и лична, овде је рођено двоје мојих сестрића. Они су, дакле, Ваљевци.

У Ваљево нијесам била двије године. Нијесам била напосто стога што су се проредили разлози за доласке књижевне а повода, пријатељских и осталих увијек има. Овде постоје драги људи које волим да сретнем. Као сасвим млад писац долазила сам у Ваљево и носим то као лијепу покупину књижевничку. Касније се посрећило да сам овде сретала класике наше литературе, да велику Десанку и у завичају њеном сретнем. Учинило ми се пре десетак година, кад је настала пјесма коју сам вечерас говорила - "Свечасни збор - Молитва Десанке Максимовић", да има смисла да једна пре-блага пјесникиња, права народна пјесникиња, ето, подучи народ благодати, сну, праштању и мору. Ако није нескромно рећи, ја сам била у прилици да ту пјесму говорим и пред Десанком, са свом зебњом коју тај чин и та околност носи. Нисам се усудила слушати утиске већ су ми мало рекле колеге да је Десанка држала до те пјесме.

Љ. К.

ТЕШЊАРСКИ
ПЛАСОНИША

Ваљево

ОД

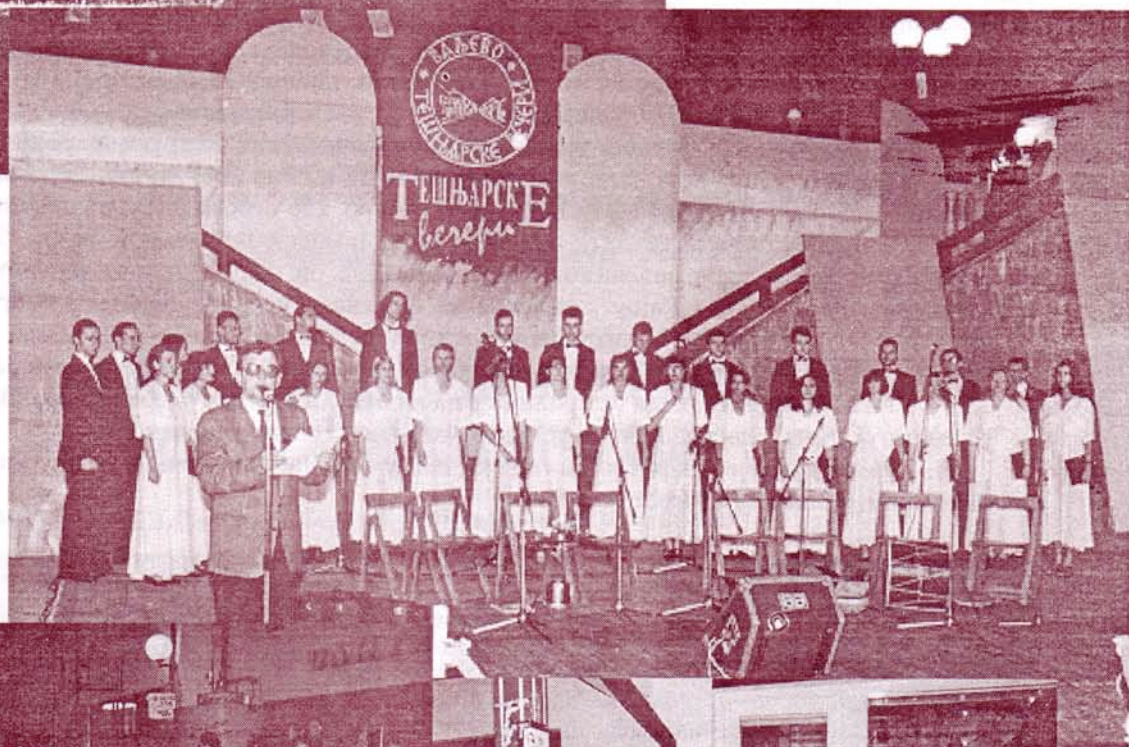
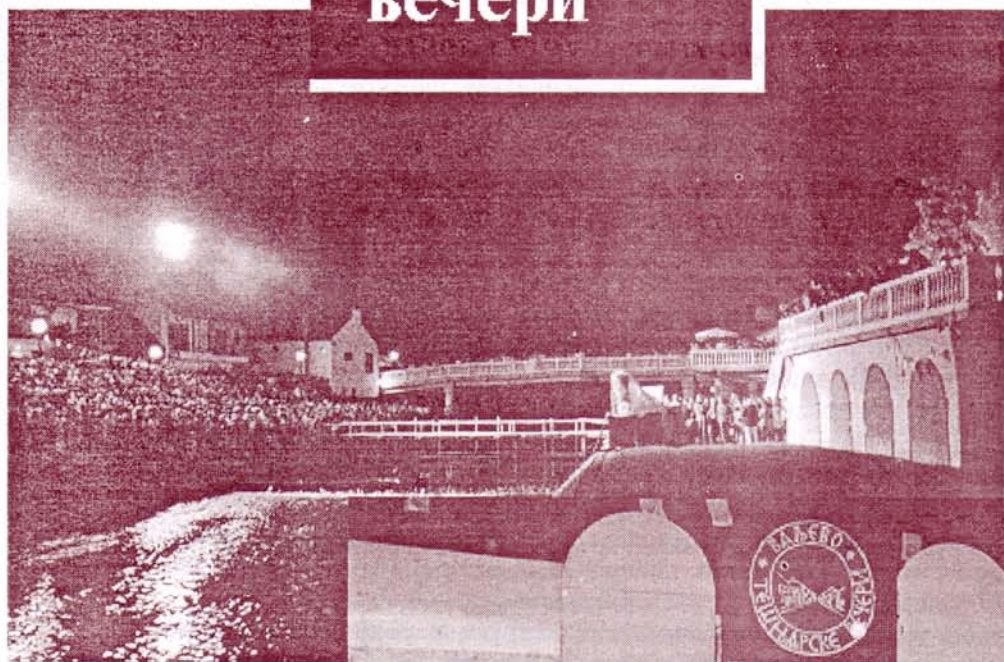

ТЕШЊАРСКИ ПЛАСОНОША

ДО

вечери

Фотографије Веролуба Појовића

ОД БЕЛОГ НАРЦИСА ДО ТЕШЊАРСКИХ ВЕЧЕРИ

Недавно сам гледала репортажу у којој градоначелник једног баварског градића са задовољством истиче како његов град има највећи број привредно-туристичких манифестација у покрајини. Код нас, пак, кад су у питању привредне, туристичке и културне манифестације владају посве опречна мишљења. Једни су мишљења да је то улудо трошење пара и, уз то, губљење времена, док други у оваквим манифестацијама виде неки дубљи смисао и оправдање. Лишно сматрам да све привредно - туристичке манифестације које се догађају на овим просторима имају, место, значај и подстицај у овдашњем свеукупном живљењу, а то што у конкретној реализацији углавном много тога не функционише по програму, само је још један показатељ наших нарави.

Тако смо почетком лета и ове године привредно-туристичком манифестацијом "Мис бели нарцис", која се преко тридесет година организује на Дивчибарима, означили почетак летње туристичке сезоне у овом планинском центру. Избором најлепше девојке која је понела титуле "Мис нарцис", што је уједно и назив нежног цвета који успева на падинама Дивчибара, поручили смо непосредно или посредством медија да се ту на надморској висини од око 1000 метара, гостима могу догађати пријатни и леви тренуци.

Потом је концем јуна у живописној Бранковини по 34. пут одржана привредно-туристичка манифестација "Дан малине". По лепом и сунчаном времену неколико хиљада посетилаца уз песму и добро расположење славilo је овогодишњи род малине. Предах за малинаре, али леп сусрет оних који су далеко од села и са малином и са Бранковином.

Истог викенда венцем Ваљевских планина вожен је рели ципова- "Повлен- рели". Својеврстан ужитак за све љубитеље Ваљевских планина и авантуре. Још једном су нам учесници овог релија скренули пажњу на лепоте ваљевских масива.

У Ваљевској Каменици на Петровдан организовани су други по реду "Петровдански дани". Манифестација која негде има аутентичност, али на којој се још мора радити, открила нам је део Подгорине, и пре свега Каменичко језеро, као огроман туристички потенцијал.

На Дивчибарима четврти пут сусрећу се кампери Југославије. А ако би смо кренули мало даље, ван оквира ваљевског атара, сачекала би нас 35. привредно-туристичка манифестација "Косидба на Рајцу", својеврстан фестивал косидбе, песме и добре забаве. Пре неколико година житељи Подгорине кренули су са "Даном шљиве", али је ова манифестација прошле године изостала. Значи ли то и коначно одустајање организатора још не знамо.

И, концем лета, када се враћамо са летовања и идемо у сусрет новој школској години, у самом граду на обалама Колубаре сачекале су нас Тешњарске вечери.

Нека трају јер наравно да понеки дан у години треба учинити другачијим и препознатљивим, живљења и памћења ради.

Милена Пејировић

Рекли су...

Миодраг Ђировић, сликар: "Највећи утисак у првим данима Тешњарских вечери на мене је оставила изложба старог косовског накита и златовеза, као и промоција књиге о Љубомиру Ненадовићу."

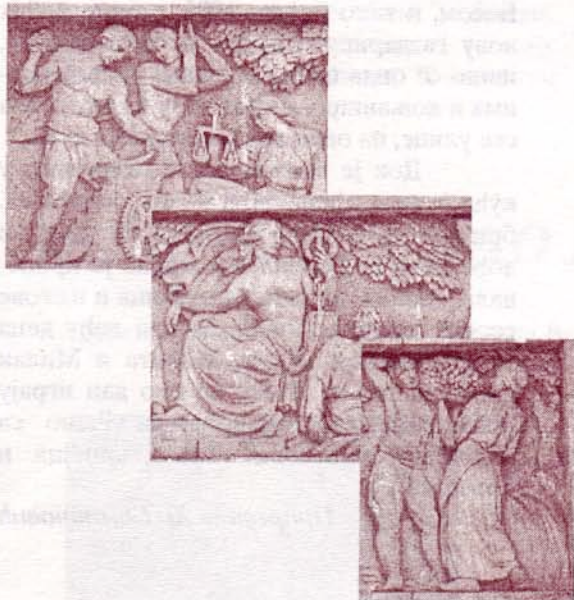
Драган Сјанисављевић: "Највише волим књижевне вечери и промоције. Посебно су ми се допали песници из Приштине, промоција часописа "Улазница" из Зрењанина и изванредна поставка "Српске драме" у извођењу приштинског позоришта."

Ненад Стефановић, заменик главног и одговорног уредника "ДУГЕ": "У нашем магазину интензивно пратим збивања на политичкој сцени. Радећи интервјуе са неким политичарима - Ваљевцима уочио сам да се Ваљевци по правилу породично правилно распоређују у кризним временима. И лево и десно - за сваки случај!"

Сјанко Шајћинац, књижевник из Зрењанина: "Град уметности какав је Ваљево требало би да има свој часопис. Услови за то постоје, што знам поуздано из досадашњих сусрета са ваљевским ствараоцима у култури. Док се то не догоди, за прилоге ваљевских књижевника неће бити потребна улазница за наш часопис "Улазница". У граду на Бегеју увек ће бити радо читани и виђени."

...Средином септембра, након девет месеци, окончаће се реконструкција и адаптација велелепног здања Службе платног промета. Изглед централне сале у потпуности је реконструисан, обезбеђен одговарајући мермер за подове и пултове, реконструисана расвета, али не и купола која је, нажалост, трајно уклоњена приликом проширења сале шездесетих година. Све инсталације након изградње објекта, после пуних 60 године, по први пут су замењене и обезбеђени системи за савремена достигнућа у раду администрације.

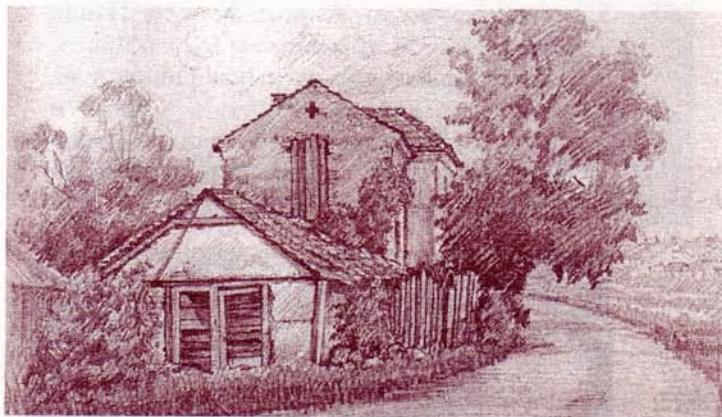
Ово је трећа реконструкција. Пре ове биле су две које су интервенцијама на првобитном пројекту доста измениле: први пут, уклоњена је купола, а седамдесетих подигнуто поткровље које је и тада изазвало, као и данас, оправдане реакције стручњака и јавности. Данашња доградња првог спрата у дворишту, неће изменити изглед здања по замисли чувених архитеката Јанковића и Баумгартена, који плени моћним улазним вратима са барелефом и богатом унутрашњом декорацијом са два "брката" јунака за које се претпоставља да их је радио Рус-емигрант, Загрудњак.

Здање је 1938/39. године подигла Народна банка Краљевине Југославије а и данас је њено власништво. Занимљиво је да са четири трезора има највеће спремиште новца и драгоцености у Југославији од свих објеката Народне банке.

...У спољњем изгледу Народног музеја неће се ништа променити, али је унутрашња реконструкција и уређење десног крила значајнији посао. Обезбеђује се поред радних просторија, и повећа сала у којој ће бити стално изложене аквизиције и дарови Музеју а која ће служити и за друге намене. Занимљиво је да пројекат нуди и уређење поткровља без значајних промена унутрашњег распореда.

Оно што и данас представља непознаницу је како је првобитно изгледала зграда музеја, грађена 1856. године за школске потребе за коју и данас Ваљевци и они који град познају цене да је једно од најлепших и најаутентичнијих здања Ваљева.

Стојан Пајић, Станојева поткивачка радња (оливка, 1983)

...У Лелићу данас, 25. Августа, почиње да ради прва ваљевска ликовна колонија, под називом "Експеримент". Ликовна колонија ће на слободним уметничким индивидуалним и групним пројектима окупити 40-так, углавном младих стваралаца, студената уметности и архитектуре. Ликовну колонију покренуло је ваљевско удружење ликовних стваралаца - ВУЛС.

...Добра је вест да је Ваљево најзад добило своје сувенире: живописне мајице са написима "Ја волим Ваљево" и плавим звезданим амблемом Тешњарских вечери, кесе, упаљаче, план града... Ипак, на штанду сувенира првих седам дана продато је само 10-так мајица, ни једну књигу о Ваљеву и Ваљевцима, нешто упаљача и разгледница.

Још невеселија је продаја уметнички обликованих предмета унутрашње декорације гостујућег "Беоизлога". Осим неколико ситница ништа није продато. По речима Биљане Павловић, Ваљевци углавном само гледају а неретко и грде што је све тако скупо.

Ваљевско некад

НОВА ГАЗДАРИЦА БОСА

Из мемоара Цветка Петковића, ваљевског трговца

...Мој газда Радивој, удовац, млад, здрав, имао је око 32 године, био је сам у радњи самном, није имао ко да му кува, него газда купи порцијаш са четири порције и погоди кост код "Гранда", код газда Паје Милошевића и његове жене Јеле за тридесет динара месечно, и то: супа говеђина, цушпаиз и недељом и четвртком мешпаиз само за ручак. И тако сам ја ишао у "Гранд" и из кујне доносио порције па нам је остајало и за вечеру. Мој газда је почео често да излази увече са сестричином Жиком, ћерком Павла Видића и са Магом, ћерком Јосипа Драгољовића и изводио их у позориште и на пиво пред кафану "Србију", "Сунце" и "Гранд". Тако водаше се они до конца јуна 1903. године и једно јутро почеше да честитају мом газди веридбу.

Породица Јовановић-Ахевац у
Врњачкој Бањи 1916

Жена Живка Дамњановића, Миленија, дође у дућан да нешто пазари, али не зна која је и чија је девојка, а онда мој газда вели да је сестра Драгише Вукосављевића, адвоката, и да је најлепша девојка у Ваљеву. После је мој газда свако вече ишао кући код веренице, а ја сам свако јутро носио вереници писмо и кад год сам дошао и дао газдарици писмо, увек ме је частила, некад грош, некад пола гроша. Сазнао сам да има сестру учитељицу у Рабровици, другу сестру удату за адвоката Раду Радосављевића из Ваљева. Моја нова будућа газдарица имала је мајку Полку. Удата сестра звала се Стака а учитељица је девојка и звала се Зора. Она је после била учитељица у Ваљеву, а школу је код ње учила моја данашња жена Жика.

Мојој новој газдарици беше име Боса, а беше здрава, лепа, развијена и весела девојка. После једно двадесет дана мој газда се венча у ваљевској цркви са Босом, и тако је јула 1903. године добих нову газдарицу. Свадба је била отмена, ишло се онда после венчања са фијакерима и коњаницима кроз целу варош, кроз све улице, па онда код младожење кући.

Док је била покојна газдарица, у кући је атмосфера била мучна, монотона, брижна, са глумом шутњом. Од кад ми дође нова газдарица Боса кућа је пропевала: пева газдарица, пева Раша и његове сестре Мила и Алила, па кад дођу деца Павла Видића, Жика, Живота и Милан кога смо звали Мацо, по цео дан играју лопте, прескачу конопац а Рашо са Животом и Мацом игра јаницајца и клиса...

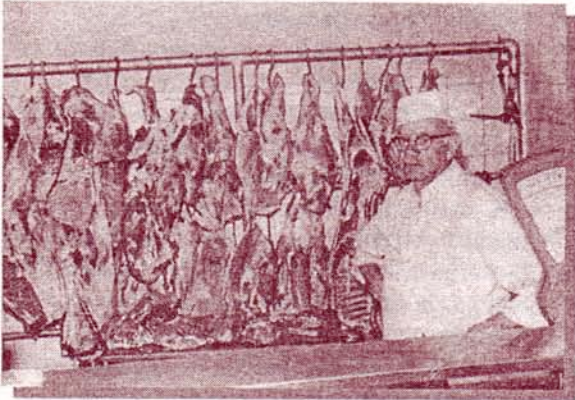
Приредила Љ. Сјејановић

Радом Глишић, новинар: "Најбољи пример ваљевског духа нашао сам у књизи "Споменица о столетници Љубомира П. Ненадовић: "Чика Љуба је на питање, како је, одговорио: Што се тиче мога здравља, ја сам, хвала Богу, бољестан".

ГОСПОДАРИ СВЕТСКОГ ЈАВНОГ МЊЕЊА

О овој теми у четвртак је у Галерији "34" говорио др Мирољуб Радојковић, професор на Факултету политичких наука у Београду. Професор Радојковић допутовао је у Ваљево директно из Копра како би испунио обећање дато организаторима још пре месец дана. Иако веома уморан одржао је врло занимљиво предавање.

"Данас се главна дебата у вези јавног мњења води око тога да ли они који управљају раде на основу жеље грађана, или наводе грађане да мисле оно што ће они касније учинити. Светско јавно мњење одређују глобални медији, а њиме господаре људи који могу да исфинансирају глобалне медије као бизнис, али и политичаре великих земаља као глобалне политичаре", каже професор Радојковић.

Срећна времена

Џика Зарић, у пројекцији "Посрптар" у Тешњару 1968.

Једно од питања водитеља Раденка Радића тицало се телевизије у предизборној кампањи. Пошто наилази предизборни период преносимо одговор професора Радојковића.

"Они који не знају за демократију дуже од 1989. године сматрају да треба свима дати подједнако времена. Ако има 60 или 70 странака није важно, сви треба да имају исту минутажу. У свету верујте није тако. У Америци све мора да се плати, сваки минут. У Европи опет сматрају да демократија не сме да зависи од новца па је све бесплатно. Али простор у медијима добиће само они који су већ парламентарне странке. У Великој Британији конзервативци и лабуристи ће добити подједнако времена, а социјалдемократи нешто мање. Остали само у регионима где имају посланике. У Француској они који владају добијају пола од укупног телевизијског времена, а цела опозиција пола. Ако их је много у опозицији морају да деле време. У Европи на приватним телевизијама и радио станицама странке не могу и када плате да објављују политичке огласе. То је строго забрањено. Ми смо опет нешто између. Код нас и државна и приватне телевизије могу да учествују у промоцијама странака, али истовремено и да наплаћују спотове.

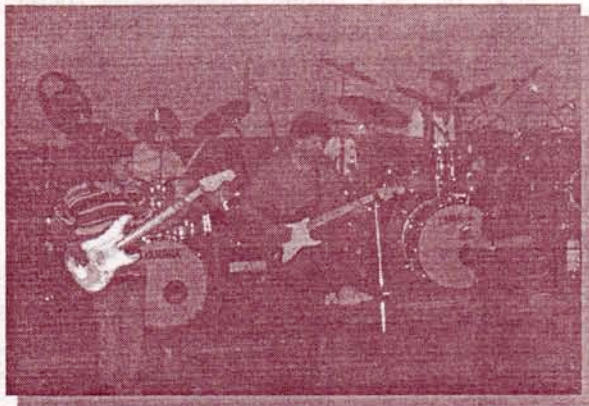
М. Стојкановић

Рекли су...

ЖИВКО ВУКОЈЕВИЋ, глумац и аутор Тешџра "Сарг" из Ниша: "Срећан сам што сам други пут на овом фестивалу. Ваљевској публици смо овог пута понудили један сатирични, тврд кабаре "Јалта 2", јер мислим да кабареи нису зафрканција. Они морају да имају реску политичку димензију. Захвални смо на позивима за гостовање из Ваљева, града који доприноси разбијању монопола београдских позоришта."

ДРАГОМИР БРАЈКОВИЋ, њесник: "То што смо се Ваљевци и ја вечерас, као и обично, добро разумели није чудо. У шали често кажем да је лако онима који су рођени у Ваљеву. Они су Ваљевци по рођењу а ја сам Ваљевац по убеђењу. Песме из моје старе збирке "Крвава свадба у Брзави" и данас стичу младе поклонике. Њих ту привлачи једна слика, арома једног времена које је прошло али је оставило много талог у нашим душама и срцима, у нашем сећању и језику као најтрајнијем памћењу..."

ЛЕГЕНДА ЈУ-РОКА

РАДОМИР МИХАЈЛОВИЋ
ТОЧАК

Лоше време ускратило је многим Ваљевцима задовољство да присуствују рок концерту групе "Смак" на летњој позорници. Одржан је пред око 600 срећника, који су успели да уђу у "Централ клуб". Два пута бројнијој публици која је закрчила центар града било је ускраћено задовољство да ужива у мајсторијама најбољег гитаристе старе Југославије, Радомира Михајловића - Точка.

Ваши уџинци о Ваљевској публици?

Ретко где нас публика прихвата. То је било рецимо у Краљеву. Свирали смо у Крушевцу и било је лепо, али вечерас је било некако најбоље. Иначе, нисмо имали пуно концерата. Ово је тек 23. концерт "Смака" од прошле године, тачније од 9. септембра. Ово је заиста један од најбољих.

"Смак" често чујемо преко радио-шаласа, али Вас нема на ТВ-у?

-Рок није оно што се види на телевизији. Телевизију не треба гледати уопште, чак ни када су демонстрације, ни тад. Рок је медиј за себе, и оно што се догађа ту, догађа се само ту, и нигде више. Снимци не значе ништа. Једино што мене интересује то је да дођем да свирам, и да видим те људе, да они виде мене. Најискреније говорим, заиста.

Може ли се повући паралела између сјајног "Смака" и данашње групе?

-Покушавају упорно да направе ту паралелу, а то је смешно. Мени је мало и несрећно. Треба схватити да је ово нова група, да смо Кепа и ја ту неки остаци, а да је читав екипа млада. То су људи који су жељни доказивања, који имају пуно енергије и имају шта да кажу, тако да сам ја хтео да ми будемо нека друга група, али морали смо да направимо неки спој. Ето-, зато се зовемо "Смак". Иначе, једног дана другачије ћемо се звати.

Нови албум је изашао. Какви су вам даљи планови?

-Планови су нам да издамо следећи. Свака група има план да изда следећи албум. Ми смо га имали спремног још када смо завршили овај, али нисмо никако успевали да уђемо поново у студио и да га снимамо. Али, ево неких најава да би нови албум могао ускоро да се појави.

Радиће ли нешто ново за филм?

-Да. Па, радио сам, и то што је познато али ме од онда више нико није звао. Не знам зашто, јер ја сам хтео.

Да ли је то било мало бекство од иренично лошег сјаја рок-н-рола у земљи?

-Не. То је за мене повратак, зато што сам ја пре тога био апсолутно скривен. Нисам имао прилику да свирам, и прича око филма "Византијско плаво" мени је пружила прилику да поново свирам, као нека промотивна група за тај филм. Филм није комерцијалан, није хит. Али људи су ми издали спот, компакт-диск... Ја нисам био у стању да то урадим. Убрзо сам постао популаран-као никад до сад.

Људи ме препознају на улици, зато што сам се пар пута појавио негде. Праву прилику чекам још увек, а то је да људи прихвате ово што ми свирамо сада. Ми свирамо рок - то сам ја.

Снежана Јаковљевић

ГРАДОВИ У ГОСТИМА

Мр Живојарка Дацин, председник СО Кикинда:

Први пут сам у Ваљеву. Све је прелепо. За Кикинду морам да кажем да је то град са врло старом традицијом и са врло старом културом која се годинама у назад негује. Морам да напоменем да имамо једну од најстаријих Градских библиотека која је управо, прошле године, прославила 150 година свог постојања, затим имамо Народни музеј који има сталну своју поставку са теракотама и коме се редовно смењују изложбени програми, затим имамо наше професионално позориште које је вероватно гостовало овде и имали сте прилике да се упознате и да видите шта они то у свом програму и садржају имају, затим имамо отворену галерију "ТЕРА", то је један интернационални симпозијум који већ дуго траје у Кикинди и који је сво време санкција функционисао, а страни сликари и вајари су се одазивали. Од годишњих манифестација сличних Тешњарским вечерима имамо Змајеве дечје игре у комплетном програму новосадских дечјих игара које имају двадесет девет година традиције.

Јелена Веселић, потпредседник СО Шабац и народни посланик у републичком парламентију:

Пре свега изражавам своје лично задовољство што последњих неколико година руководства Скупштина општина Ваљева и Шапца блиско сарађују и успостављају дивну сарадњу на културно-уметничком али и привредно-политичком плану. Прошле године је Општина Шабац била град домаћин Тешњарских вечери и мислим да су утисци били прелепи, и резултирали су овогодишњом сарадњом два комшијска града. Ми као комшије и некадашњи ривали заиста имамо шта да понудимо једни другима, јер смо у многим ситуацијама упућени једни на друге. Нешто слично и ми у Шапца имамо сваке године, то је Шабачка чивија која се одржава пре или након познатог Шабачког вашара. Надам се да ће и Ваљевци бити наши гости.

Драгица Сјанојловић, потпредседник СО Вршац:

Оно што ми се увек свиђало у Ваљеву је **стари**. добро очувани део града - Тешњар, што веома поштујем, а људи који су имали идеју да га очувају направили су велико дело, јер су архитектонско језгро једног дела града интелигентно сачували у окружењу новијих градских целина. Ми у Вршцу, на жалост, нисмо имали ту срећу, тако да архитектонска целина Вршца сада делује помало незграпно. Оно што ме је увек пленило је љубазност Ваљеваца, ваша предусретљивост према гостима и спремност да се увек нађете као туристички водичи - аматери, сваком госту. Нешто слично Тешњарским вечерима, у Вршцу се организују Вршачке јесени - бербе грожђа, етнолошко-етнографске манифестације, које се уз прекиде традиционално одржавају већ 100 година. Надам се да ће Ваљево и Ваљевци учествовати у овогодишњој манифестацији Вршачке јесени.

*Да ли ће и вечерас киша?
Миле Милошевић, председник
фестивалског одбора*

ГРАД

Ова прича о Ахену има везе са старим Ваљево. Кроз историју-градови су оно што сведочи о њиховом настајању, и оно што истрајава после тога. Да ли има старијих урбаних целина који сами собом сведоче нешто "као град"? Нема. Тешњар је најстарији; Још жива четврт која еманира енергијом: град се око њега шири, расте, бубри, гута засеке, села. Шта је са селом Вранама? Поједено је, то је већ град, а са Белим Пољем? И то је град. Није било ни мало лако настати као град на овом простору: сваки час је остајало и иза најмањег села згариште. У време кад се Ахен подиже, овде су тровалили Бугари с Куманима, а таман је (мерено историјским аршином) утихнула Аварска најезда. Потом следе Угари, колико је само Маџарских гробаља по околини Ваљево) поводом овде изнетог, видети: др. Реља Новаковић: "Балтички Словени у Београду и Србији", Београд, 1985. "Народна књига", прим. а.). Није ту човек имао времена ни колибу да подигне а немоли град! Лако је било творцима и градитељима Ахена. Поникли су му темељи усред Франачког простора и племенског материјала. А у случају наше насеобине - где су темељи њеног првобитног града-тврђаве? Нема их. Како ћеш згаришта ископати да би утврдио историјску истину о настанку једног града? Да ли

је та тврђава била у кањону реке Градац. Или Достиник на средокраћу данашњег Ваљево и данашње Мионице? Или где су нађени, хиљаду година касније, трагови познати као Ђор-Мијатова кула? У стварању града, у његовим темељима, он је град-фантом; Око његовог постојања све је отворено, подложно истраживању коме нема краја, као да се преко ноћи појавио у облику насеља. Отуда је било довољно једно писмо похараних трговаца - и то се узима за његов по ч е т а к! Зато је врло илустративна књига (Божин Јаневски. "Од античке Балбе до Ваљево", Ваљево, 96), која сведочи о једном путу, доста сигурном на потрази темеља града-фантома, а то је ратна-картографија. Чија? Па оних који су освајали ове просторе: пре свега БЕЧКИ РАТНИ АРХИВ; Не изостају ни архиви Стамбола, Рима, Пеште-сви они који су имали животну намеру у продору на Исток, а ови други (Порта) да одрже империју. Оно што је требало да буде врлина, предност и благодет ("Бити Исток на Западу и Запад на Истоку") претворило се у историјску трауму испуњену ратом и поразима; Овај простор постаје рубни део између непомирљивих интереса и у неколико стотина година сучељених царстава. На таквом историјском простору, у таквом времену, Ваљево, као град, засновало је своју егзистенцију претрајавања кроз времена. Али, на таквом простору једино могу да опстану градови-фантоми. Они су стекли и исцелили свест о себи: Ово данас што проживиш то је вечност, сутра можда стижу освајачи. Иначе, како схватити: На једној страни путопис Евлије Челебие, из 1646.г. у коме се види овај град са десетак џамија, шедрванима; да ли је то, за тренутак у историји, била најзападнија Басра Отоманске империје? - а на другој страни: Карту Бечког ратног архива, 1718-39, на којој нема више оне најзападније "Басре". Овде, где је данашње Ваљево, све је сравњено, али је никло нешто ново. На тој мапи се види мала варош у свом зачетку, на левој обали Колубаре, данас негде око "Београд" кафане, можда ширине до суседних стамбених блокова, ушпалирена у немачком духу и насељена немачким и мађарским живљем о чему сведочи краћа легенда исте Бечке мапе (Kriegsarchiv Wien - Kartensammlung Bila 232). На десној обали Колубаре виде се остаци Ђор-Мијатове куле (на ушћу Градца у Колубару), остало је пустош. Али само до 1739. Па ће и та мала патуљаста немачка варош далеко на Истоку од свог франачког производа - гаснути под копитама анадољског контра-удара. Ето, како се завршио продор на Исток Александра од Витенберга и његово одбацивање Османлија од зидина Беча. Нешто касније, тренутак за историју, овај град-фантом (или феникс, ако вам се више свиђа) опет је, по ко зна који пут, пожелео да нестане! Како? То би већ била нова прича. А ова је била п р и ч а о градовима-вампирама и о градовима-фантомима, а њих је пун овај свет.

ЗЛАТНИ ПОКРОВИТЕЉ СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВАЉЕВО

СРЕБРНИ ПОКРОВИТЕЉИ:
ВАЉЕВСКА ПИВАРА
ВАЉЕВСКА БАНКА
ДП "КОНТАКТ ВАЉЕВО"
ЛУБАНКА АД БЕОГРАД - ФИЛИЈАЛА
ВАЉЕВО
М.П.П. "ТОДОРОВИЋ"
ВУЈИЋ ВАЉЕВО

ПОКРОВИТЕЉИ:
М.П.П. "15. СЕПТЕМБАР" ВАЉЕВО
АГРОБАНКА БЕОГРАД филијала
Ваљево
АБЦ ТЕСТ - ШКОЛА АУТОМОБИЛИ
ФЕРУМ
ФВ "ГРАДАЦ"
АНГРОСИРОВИНА
ЗАНУС
ВЕЛЕТРГОВИНА "БАТАТРГОВИНА"
ШТАМПАРИЈА "АЛИМПИЋ"
ЖИ-НА-СА трговина
ШТАМПАРИЈА "ГРАФ"
ПРОДАВНИЦА БОЈА "МОЛЕР"

ИЗВРШНИ ПРОДУЦЕНТ
"ТЕШЊАРСКИХ ВЕЧЕРИ"
ДП "КОНТАКТ ВАЉЕВО"

Славен Раговановић

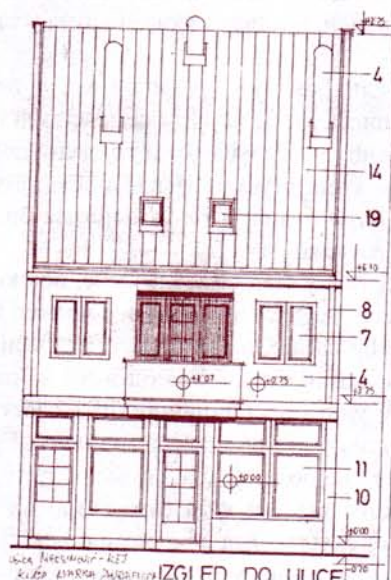
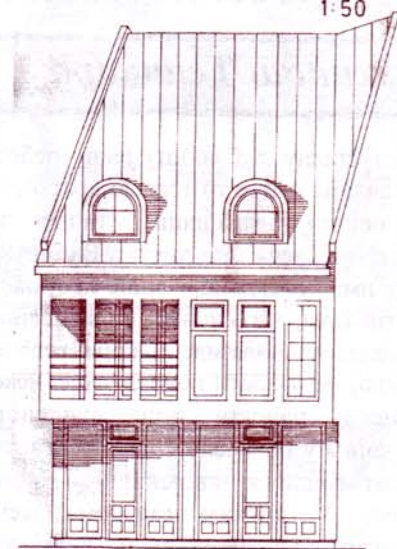
ТГ САЗНАЈЕ

Како сачувати Кеј

Овако би могле изгледати две зграде на Кеју првог устанка. У овој улици у којој је дрворед липа заклонио страћаре и рушевине, ништа се не дешава од уређења угаоне зграде Ристића по пројекту Тихомира Дражића и наравно самог коловоза са тротоарима. Ни бројевима “зграде” нису обележене. Из пројектно извођачке фирме “КЕЈ”, добили смо два урађена пројекта, Ружице Максимовић за будућу кућу Марка Ђурђевића и Милке Кристивојевић за објект у којој је сад бутик “ПИНК”.

Обе будуће зграде имају еркер, високе мансардне класичне кровове, обе су уске са бројним прозорима на спрату и великим локалима у приземљу.

Љ.Љ.

ИЗГЛЕД ПРЕМА КОЛУБАРИ
1:50**НАГРАДЕ**

У овогодишњем избору најбоље ракије учествовало је 11 домаћина из ваљевског краја. По оцени стручног жирија најбољу шљивовицу произвео је Драган Спасојевић из Раћевог села, другу награду заслужио је Божидар Марковић из Ваљева, док је трећа припала, такође Ваљевцу Милошу Танасковићу.

У конкуренцији нај-излога најуређенијим проглашен је излог бутика “Силви”, у Чика-Љубиној улици, власника Зорана Бошковића, аранжиран руком Марије Петковић.

Годишња еколошка награда Туристичког савеза Ваљева, под називом “Бели нарцис” припала је ваљевској ОШ “Миша Дудић” и овдашњој Фондацији за заштиту белоглавог супа.

Љубавни животи Тешњара

После је Јожа имао сталну љубавницу једну дебелу удовицу из Аћевчеве авлије, али је то трајало кратко, па су Јожа а са њим и остали "Белгијанци", отишли из Ваљева и нашли негде запослење боље него у Ваљеву.

Један, опет, шустер, имао је склоност више за сукњом него за високим штиклама, чизмицама и лакованим ципелама. Знале то жене, па долазиле и користиле те његове склоности. Некој не наплати нове штикле, некој поклони папуче, некој наплати пола вредности "салонки", а једној, која му је запала за око, бога ми, скине с руке нов новцат мушки сат и поклони јој. Ништа чудно, ништа ново. У таквим стварима нема цицијашења, нема шкртости, нема циле-миле, већ отвори џеп, односно, у овом случају сат, па ће све бити у реду.

Е, али ђаво не оре и не копа, неко "откуца" Ери милиционеру, чије је презиме било час Јевтић, час Јевтовић, да је шуца тој и тој жени поклонио ручни сат. Ера се консултује са Павлом абацијом, чије је презиме било Спасојевић, шта би најбоље било па се договоре шта ће и како ће.

Оде Ера у стан код оне жене, поклонопримца сата, па јој каже да је тај и тај шустер поднео против ње пријаву за крађу сата. Она се зграние и призна да то није била крађа, већ је сат добила од њега на поклон. "На основу чега", упита званични орган, то јест Ера. Она жена се збуни, па поче објашњавати, али је Ера пресече и рече: "Знате, најбоље је да ви мени дате сат, ја морам да извршим задатак који сам добио од шефа, а ви после видите са њим шта ћете и како ћете"! Она жена се само окреће по кући, може и муж сваког часа да наиђе, па даде сат и Ера јој изда потврду. Ера онда оде код шустера и преда му сат, каже она жена дошла код командира и моли да се преда сат шустеру и да се њему нареди да више не долази код ње и да је не узнемирава. Шустер прими сат, јер је био велике вредности и захвали Ери на услузи, али остане у сумњи да ли је све баш тако, или је нека Ерина ујдурма! Све се објаснило кад је ову жену срео после неколико дана на пијаци. Упитао је зашто је вратила сат, кад је то добила од њега на поклон, а она одговори. Марш ђубре, мало ти је шта си радо од мене, него још ме и тужиш да сам ти украла сат"!

Највише је био "узнемирен" Павле абација, који је данима питао писца овог написа како је шустер реаговао на повраћај сата, говорећи "нужно ми је да знам". Павле је умро, а није сазнао шта је све било, јер је шустер одбио да разговара о томе са било ким. "Шта се то кога тиче, па и Павла, који је био мој добар пријатељ, али више није..."

Стојан Пајић, Тешњарски мост (оповка, 1983).

ТГ ВЕСТИ

ТГ ВЕСТИ

... У току Тешњарских вечери, 23. августа, завршена су 10. Књижевна догађања у Дворишту Дечје библиотеке у Ваљеву. После Милована Данојлића, Антонија Исаковића, Драгана Јовановића Данилова, Светлане Велмар Јанковић и Виде Огњеновић, последњи гост овог лета био је драмски писац Душан Ковачевић.

Објашњавајући парадокс да се код нас више вреднује драма него комедија, Душан Ковачевић каже: "Код нас се сматра да је човек који воли да се шали неозбиљан, што је катастрофално за наш менталитет! Нас је иронија одржала а не озбиљност. Наша велика мука је стварно измислила смех."

ТЕШЊАРСКИ ГЛАСОЊУША

Издавач
СО Ваљево

Туристичка организација Ваљево

Припрема
Редакција Радио Ваљева

Уредници
Живорад Јанковић
Љиљана Кецојевић

Фотографије
Верољуб Појовић

Компјутерска припрема
Александар Ђуровић - Ђура

Тираж 1000

Штампа
Штампарија БОСИС Ваљево

Илази у дане Тешњарских вечери

